

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Tuin van de villa Sampermans

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Tuin van de villa Sampermans
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Hasselt
Deelgemeente:	Hasselt
Bron:	Schepping: 2014-08-06 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134585
Coördinaten:	Breedte: 5.32151045147 Lengte: 50.9346352953

Primaire tekst

Monumentaal 20ste-eeuws smeedijzeren hek en zijtuin met aanlegementen van kort na de tweede wereldoorlog, bij een villa van 1907 die in 1933 werd uitgebreid.

De ruime, half vrijstaande villa in cottagestijl die een reeks rijhuizen beëindigt, verschijnt in 1907 op het kadaster maar werd in 1933 uitgebreid. Haar hoofdgevel is gericht naar de zijtuin, waarvan de driehoekige vorm bepaald was door de bedding van de buurtspoorweg die hier in een scherpe hoek de steenweg kruiste; na wereldoorlog twee werd deze bedding bij de tuin ingelijfd. Hoe de tuin aanvankelijk begrensd was is onduidelijk. In elk geval staat er vandaag aan de straat een homogeen meterslang smeedijzeren hek dat wordt gedubbeld door een laag gehouden ligusterhaag en achteraan een met klimop begroeide lange bakstenen muur. Het hek telt 15 traveeën inclusief een voetgangerspoortje en een inrijhek; het staat op een lage plint van flagstones onderbroken voor de geprofileerde sokkels van blauwe hardsteen die de hekstijlen dragen; schampstenen zijn ingewerkt in de veel zwaardere sokkel van de poortstijlen. Die bestaan uit geajoureed stijl- en regelwerk van zware vierkante staven, tot vierkante pijlers samengevoegd en op de vier zijden gevuld met meanders en gespiegelde volutes in een druk patroon van krullen en tegenkrullen; ze zijn bekroond met een bundeling van krullen uitlopend in een soort kruisbloem, alles van stevig smeedwerk, ook de voluut die het geheel in de sokkel verankert. Het poorthek zelf vertoont eveneens een overdaad aan krullen en volutes van smeedwerk dat de stijl met de hogere makelaar verankert en dat het klimmend beloop naar de makelaar bepaalt. Het vaste hek is eenvoudiger: vierkante, op een vlam eindigende spijlen, vertrekkend van een bol en gevat in de boven- en dubbele onderregel.

Het brede poorthek is tegelijk de formele toegang tot het huis, via trappen met smeedijzeren trapleuning en een overluidel pui met hek. De niet-formele toegang gebeurt ook via de tuin en via het in de 5de travee geplaatste voetgangershekje; het is van gelijksoortige makelij als het hek en heeft één hekpijler naar het model van het poorthek en één zoals het vaste deel.

Het pad vervoegt de oprit naar de smalle achtertuin (nu parkeerplaats) en bakent een driehoekig, licht ondulerend grasveld af, voornamelijk met struiken beplant en verder ook chamaeciparis, berk, een taxuscilinder en een lariks bij het huis. In het grasveld liggen de verwaarloosde resten van een aanleg vermoedelijk uit de jaren 1950-60: drie door rotsen geflankeerde en door flagstones gevormde trappen leiden naar een verdiept ovaal bloemperk, mogelijk voorheen een waterbekken. Huis, tuin, hek en dominerende lork zijn beeldbepalend voor de plek.

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2006

Titel Text: Tuin van villa Sampermans

Grafische documenten

Hek van de villa Sampermans. (Michiels, Marijke, 08-06-2016, ©Vlaamse Gemeenschap)

Sierlijk hek van de villa Sampermans. (Michiels, Marijke, 08-06-2016, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Limburg, Opmetingsschets.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/3306>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120926>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200668>

Beknopte karakterisering

Datering: eerste helft 20ste eeuw

Typologie: hagen, hekken, hekpijlers, omheiningsmuren, siertuinen

Context: villa's (bouwkundig erfgoed)